



Komplexný vzdelávací program pre neformálnych poradcov rodičov
detí so zdravotným postihnutím

5. MODUL

SPOLUPRÁCA A INOVÁCIE V NEFORMÁLNO PORADENSTVE: SIETE, TECHNOLOGIE A BUDÚCE PRÍLEŽITOSTI

2024-1-TR01-KA220-ADU-000250033

**INOVATÍVNA PODPORA A VZDELÁVANIE RODIČOV DETÍ SO ZDRAVOTNÝM
POSTIHNUTÍM PROSTREDNÍCTVOM NEFORMÁLNEHO PORADENSTVA**

IPAR



Obsah

5. Spolupráca a inovácie v neformálnom poradenstve: Siete, technológie a budúce príležitosti .	3
5.1. Vytváranie partnerských sietí spolupráce	3
Úvod	3
Čo znamenajú siete spolupráce a prečo sú dôležité?	3
Prečo je sieť spolupráce nevyhnutná?	4
Základné typy sietí spolupráce, ktoré poradca potrebuje	5
Ako budujete a udržiavate siete spolupráce?	6
5.2. Využitie sily technológií a digitálnych aplikácií	7
Úvod	7
Čo je to technológia a prečo je dôležitá v poradenstve?	8
Vybrané princípy digitálnej komunikácie	10
5.3. Usmernenia pri plánovaní pracovných príležitostí a budúcich projektov odbornej prípravy .	11
Úvod	11
Čo znamená poradenstvo v oblasti zamestnanosti?	12
Základné princípy poradenstva v oblasti zamestnanosti	13
Postup krok za krokom pre profesionálny rozvoj a kariéru	15
Spoločné výzvy a navrhované riešenia	17
5.4. Organizácia spoločných aktivít	19
Úvod	19
Význam a ciele spoločných činností	19
Typy spoločných aktivít	20
Otázky a odpovede	23
Použitá literatúra	25

Financované Európskou úniou. Vyjadrené názory a postoje sú názormi a vyhláseniami autora(-ov) a nemusia nevyhnutne odrážať názory a stanoviská Európskej únie alebo Európskej výkonnej agentúry pre vzdelávanie a kultúru (EACEA). Európska únia ani EACEA za ne nepreberajú žiadnu zodpovednosť.

5. Spolupráca a inovácie v neformálnom poradenstve: Siete, technológie a budúce príležitosti

5.1. Vytváranie partnerských sietí spolupráce

Úvod

ieľom tejto časti je vysvetliť vám – ako neformálnym poradcom podporujúcim rodičov detí so zdravotným postihnutím – prečo sú siete spolupráce nevyhnutnou súčasťou efektívneho podporného procesu. Hoci sa neformálne poradenstvo často vníma ako individuálna komunikácia medzi dvoma osobami, jedným z najdôležitejších prvkov, ktorý posilňuje vplyv poradcu, je schopnosť budovať silné, spoľahlivé a udržateľné partnerské siete.

V tomto kontexte sa naučíte základné princípy vytvárania spolupráce v širokom spektre – od miestnych komunít cez poskytovateľov odborných služieb až po mimovládne organizácie a skupiny rodičov. Získate tiež praktické zručnosti pri identifikovaní inštitúcií a jednotlivcov, ktorí zohrávajú kľúčovú úlohu v reťazci podpory, pri budovaní vzťahov, posilňovaní komunikácie a organizovaní spoločných aktivít.

Na konci tejto budete schopní poskytovať efektívnejšiu podporu nielen prostredníctvom vlastných vedomostí a skúseností, ale aj vďaka kolektívnej kapacite sietí, ktorých ste súčasťou. Siete spolupráce posilňujú poradenský proces, uľahčujú rodinám prístup k potrebným zdrojom a pomáhajú znižovať záťaž na vás, čím umožňujú udržateľnejší prístup k poradenstvu.

Čo znamenajú siete spolupráce a prečo sú dôležité?

Tak ako v každodennom živote, ani v neformálnom poradenstve často nestačí konať samostatne. Rodičia, ktorých podporujete, majú rôzne potreby a tieto potreby sa často dajú riešiť efektívnejšie v spolupráci s rôznymi inštitúciami, odborníkmi a členmi komunity. Z tohto dôvodu predstavujú siete spolupráce neviditeľnú, no veľmi silnú oporu poradenského procesu. Môžete si ich predstaviť ako určitý reťazec podpory, ktorý posilňuje nielen vás, ale aj rodiny, ktorým pomáhate, a zároveň zlepšuje váš prístup k informáciám, službám, zdrojom a vzájomnej solidarite.

V neformálnom poradenstve sa siete spolupráce objavujú v dvoch podobách:



Siete osobnej podpory: Iné podporné siete: iní rodičia, členovia miestnej komunity, dobrovoľníci, rovesnícke (neformálne) skupiny.



Inštitucionálne siete spolupráce: Školy, zdravotnícke služby, rehabilitačné centrá, organizácie sociálnych služieb, mimovládne organizácie, obce a poradenské centrá.

Tieto siete jednak znižujú záťaž na vás, jednak umožňujú rodičom rýchlejší prístup k potrebnej podpore.

Prečo je sieť spolupráce nevyhnutná?

Nižšie sú uvedené kľúčové body, ktoré vysvetľujú, prečo je budovanie efektívnej siete spolupráce v neformálnom poradenstve rozhodujúce:

- Zvyšuje prístup k zdrojom.

Jeden poradca nemôže uspokojiť všetky potreby. Vďaka dobre vybudovanej sieti spolupráce však rodičia môžu získať prístup k oveľa širšej škále možností - od zdravotníckych služieb po vzdelávacie poradenstvo, od právneho poradenstva po sociálnu podporu.

- Vyjasňuje vašu úlohu a znižuje vašu záťaž.

Neformálny poradca nie je špecialista, preto je v niektorých situáciách potrebné odporúčanie. Silná sieť vám uľahčuje nasmerovať rodičov na vhodných odborníkov a pomáha vám udržať si hranice.

- Buduje dôveru.

Keď jasne vyjadríte, s kým spolupracujete a ku ktorým zdrojom máte prístup, rodičia sa cítia bezpečnejšie. Siete zvyšujú dôveryhodnosť poradenského vzťahu.

- Poskytuje rýchle riešenia v čase krízy

Naliehavá zdravotná potreba, problém v škole, potreba sociálnej podpory... V takýchto situáciách, keď viete, na koho sa obrátiť, šetríte čas rodičom aj sebe a vedie to k efektívnejším výsledkom.

- Zabraňuje vyhoreniu.

Poradca nemusí niesť každú zodpovednosť sám. Existencia siete spolupráce pomáha rozdeliť zodpovednosť a umožňuje tým, ktorí poskytujú podporu, chrániť si vlastnú pohodu.

Základné typy sietí spolupráce, ktoré poradca potrebuje

Každý neformálny poradca potrebuje rôzne typy sietí spolupráce, aby mohol poskytovať dlhodobu udržateľnú a účinnú podporu. Nižšie je uvedených päť hlavných typov sietí, ktoré sa najčastejšie používajú:

1. Siete založené na komunite

Skupiny rodičov v susedstve, dobrovoľníci, skupiny solidarity...

"Som v kontakte s rodičovskou podpornou skupinou, ktorá sa stretáva každý mesiac."

2. Profesionálne podporné siete

Psychológovia, odborníci na špeciálne vzdelávanie, fyzioterapeuti, sociálni pracovníci.

"Mám zoznam odborníkov, na ktorých môžem rodiny v prípade potreby odkázať."

3. Vzdelávacie a inštitucionálne siete

Školy, poradenské jednotky, terapeutické centrá.

"Problémy, ktoré sa vyskytnú počas výchovno-vzdelávacieho procesu dieťaťa, riešime spolu s učiteľom."

4. Digitálne podporné a informačné siete

Mobilné aplikácie, online komunity, informačné platformy.

"Nasmerujem rodičov na spoľahlivé digitálne zdroje."

5. Rodinné a sociálne podporné siete

Rozšírená rodina, okruh priateľov, siete sociálnej podpory.

Typ siete – príklady

Typ siete	Ukázková veta na komunikáciu
Komunitná	Zúčastňujem sa mesačných stretnutí rodičov.
Profesionálna	V prípade potreby vás môžem odporučiť k fyzioterapeutovi.
Vzdelávacia inštitúcia	Spojme sa so školským výchovným poradcom ohľadom tejto záležitosti.
Digitálna	Táto aplikácia vám môže pomôcť s každodenným sledovaním.
Sociálna podpora	Môžeme spolu prediskutovať, kto z vašej rodiny by vám mohol pomôcť.

Ako budujete a udržiavate siete spolupráce?

Vytvorte jasnú a transparentnú komunikáciu.

Pri navrhovaní spolupráce by ste mali jasne vyjadriť, čo ponúkate a čo od vás môžu očakávať.

Udržiavanie rovnováhy.

Budovanie siete je založené na vzájomnej výhodnosti. Nemali by ste byť ani príliš nároční, ani úplne pasívni.

Dôležitá je dôslednosť.

Hlavným spôsobom budovania dôvery v siete je stabilná komunikácia a plnenie činností, ktoré ste sľúbili.

Naučiť sa povedať nie.

Ak spolupráca nie je vhodná, mali by ste ju zdvorilo odmietnuť - najmä ak ide o záležitosť mimo vašich odborných znalostí alebo na ňu nemáte kapacity.

Čo robiť, keď niekto nedodríava pravidlá spolupráce?

Podobne ako pri osobných hraniciach, aj pravidlá spolupráce môžu byť z času na čas porušené. V takýchto situáciách:

- Komunikujte pokojne
- Opätovne objasnite očakávania
- Vysvetlite, prečo je to dôležité
- Ukončite spoluprácu profesionálne, ak nie je udržateľná

Nezabudnite: Zdravá sieť je založená na vzájomnom rešpekte a dôvere.

5.2. Využitie sily technológií a digitálnych aplikácií

Úvod

Cieľom tejto časti je pomôcť vám ako neformálnym poradcom pochopiť, ako sa technológie a digitálne aplikácie stali dôležitým nástrojom v procese podpory rodičov. Prístup k informáciám v digitálnom svete, jednoduchá komunikácia, nástroje na sledovanie a online komunity odľahčujú pracovné zaťaženie poradcu a zároveň umožňujú rodičom rýchlejšie sa dostať k informáciám, ktoré potrebujú. V tejto časti sa budeme venovať základným princípom používania technológií, výberu spoľahlivých digitálnych zdrojov, metódam online komunikácie s rodičmi a tomu, ako možno digitálne nástroje integrovať do poradenstva. Rozoberú sa aj mobilné aplikácie, nástroje založené na umelej inteligencii, online podporné skupiny a témy digitálnej bezpečnosti. Získanie týchto vedomostí vám umožní vyvinúť efektívnejší, systematickejší a bezpečnejší prístup v osobnom aj online poradenstve. Takto budete môcť rýchlejšie viesť rodiny, ľahšie sledovať procesy a integrovať možnosti, ktoré ponúka digitálny svet, do svojej poradenskej praxe.

Čo je to technológia a prečo je dôležitá v poradenstve?

Technológia je súbor nástrojov, ktoré uľahčujú prístup k informáciám, urýchľujú komunikáciu a podporujú riadenie procesov. Hlavné dôvody čoraz častejšieho využívania technológií v neformálnom poradenstve sú nasledovné:

- Rýchly prístup k informáciám

Rodičia majú často problém nájsť správne a aktuálne informácie alebo sú vystavení dezinformáciám. Technológia poskytuje rýchly prístup k spoľahlivým zdrojom.

- Uľahčuje komunikáciu

Prostredníctvom aplikácií na zasielanie správ, online stretnutí a sociálnych platforiem sa komunikácia medzi poradcom a rodičom stáva rýchlejšou a praktickejšou.

- Uľahčuje sledovanie procesov

Aplikácie na pripomienky, kalendárové nástroje a špecializovaný softvér uľahčujú sledovanie jednotlivých krokov poradenského procesu.

- Rozširuje podporné siete

Vďaka technológiám sa môžu spojiť rodičia z rôznych miest, krajín alebo prostredí.

Typy technológií, ktoré možno použiť v poradenstve

1. Komunikačné technológie



WhatsApp, Telegram, Signal



Zoom, Google Meet



E-mail, online poradenské platformy

Príklad:

"Vedenie týždenného stretnutia prostredníctvom služby Zoom môže uľahčiť riadenie času."

Technológie prístupu k informáciám

- Oficiálne webové stránky inštitúcie
- Portály pre rodičovské poradenstvo
- Zdravotnícke a vzdelávacie databázy

Príklad:

"Stránka Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR o špeciálnych vzdelávacích službách je spoľahlivým zdrojom aktuálnych informácií."

Aplikácie na sledovanie a plánovanie



Príklad:

V prípade, že sa v rámci plánovania využívajú aj iné nástroje, ako napr: "Sledovanie poradenských stretnutí pomocou aplikácií v kalendári znižuje pracovné zaťaženie."

Podporné komunity a fóra

- Skupiny rodičov na Facebooku
- Online podporné siete
- Uzavreté podporné skupiny WhatsApp

Nástroje podporované umelou inteligenciou

- Nástroje na poskytovanie informácií a vysvetľovanie
- Aplikácie na preklad
- Poradenské chatboty na podporu rodičov

Model: Kroky pre integráciu technológií do poradenstva



Identifikujte potrebu

Zistite, v ktorej oblasti rodič potrebuje podporu.



Vyberte vhodný nástroj

Vyberte vhodnú aplikáciu, platformu alebo online zdroj.



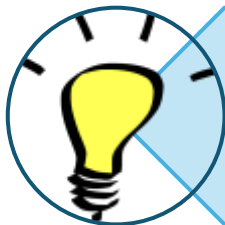
Predstavte nástroj a poskytnite usmernenie

Ukážte rodičovi, ako ho používať.



Sledujte priebeh a získajte spätnú väzbu

Funguje tento postup? Objavili sa nové potreby?



V prípade potreby ponúknite alternatívu

Odporučte iný spôsob, ak má rodič problém používať technológiu.

Vybrané princípy digitálnej komunikácie

1. Digitálna etika a rešpekt

Tón komunikácie v online prostredí môže byť ľahko nesprávne pochopený. Správy by mali byť krátke, jasné a neodsudzujúce.

2. Dialógová empatia

Je ťažké vyjadriť emócie prostredníctvom textu. Dôležité je používať podporné výrazy:

"Som tu s tebou."

"Viem, že tento proces je náročný."

3. Digitálne hranice

Nie na každú správu treba odpovedať okamžite. Je možné stanoviť konkrétne hodiny komunikácie.

4. Digitálna bezpečnosť

Osobné informácie by sa nikdy nemali otvorene zdieľať na žiadnej platforme. Mali by sa používať v rámci uzatvorených a bezpečných skupín.

5.3. Usmernenia pri plánovaní pracovných príležitostí a budúcich projektov odbornej prípravy

Úvod

Cieľom tejto časti je poskytnúť vám – ako neformálnym poradcom podporujúcim rodičov detí so zdravotným postihnutím – praktické a zrozumiteľné informácie o tom, ako týchto rodičov sprevádzať v procese zamestnávania a pri plánovaní ďalšieho vzdelávania alebo projektových príležitostí.

Účasť rodičov na pracovnom živote, ich profesijný rozvoj, získavanie nových zručností a zapájanie sa do vzdelávacích projektov nielen zlepšujú kvalitu života rodín, ale zároveň prispievajú k vytváraniu stabilnejšieho a vyváženejšieho prostredia pre ich deti.

V tejto časti sa budeme krok za krokom venovať:

- čo znamená kariérové/usmerňujúce poradenstvo v oblasti zamestnania,
- hlavným výzvam, ktorým rodičia čelia,

- plánovaniu budúcich vzdelávacích projektov,
- možnostiam profesijného rozvoja a vzdelávania,
- podpore stanovovania cieľov a motivácie.

Čo znamená poradenstvo v oblasti zamestnanosti?

Pre rodičov detí so zdravotným postihnutím zamestnanie neznamena len "nájsť si prácu". Nesie so sebou aj nasledujúce dôležité dopady:



Rodičia však môžu čeliť vážnym prekážkam, ako sú nepravidelný režim, náročná starostlivosť o dieťa, časté lekárske návštevy, vyhorenie, predsudky zo strany zamestnávateľov či ťažkosti pri hľadaní vhodného zamestnania.

V tomto bode sa stáva usmernenie poradcu kľúčovým. Môžete im pomôcť:

- vidieť rôzne možnosti zamestnania,
- uvedomiť si svoje silné stránky,

- preskúmať vhodné formy práce,
- podniknúť kroky smerom k vzdelávaniu a projektovým príležitostiam.

Môžete ich týmto procesom sprevádzať.

Základné princípy poradenstva v oblasti zamestnanosti

Pre efektívne poradenstvo v oblasti zamestnania je potrebné zohľadniť niekoľko kľúčových princípov:

1. Stanovenie realistických a individuálnych cieľov

Každý rodič má odlišné:

- časové možnosti,
- energiu,
- rodinné a opatrovateľské povinnosti,
- vzdelanie a zručnosti.

Preto musia byť pracovné ciele v súlade s reálnymi životnými podmienkami konkrétneho človeka.

2. Zohľadnenie flexibilných foriem práce

Pre rodičov detí so zdravotným postihnutím môžu byť vhodnejšie najmä tieto možnosti:



Ako poradca je dôležité ukázať rodičovi, že aj tieto typy pracovných modelov sú možné a stojí za to ich preskúmať.

3. Zameranie sa na silné stránky rodiča

Počas poradenského procesu môžete klásť dôraz na otázky, ako napr:

- "V ktorých úlohách sa pri ich vykonávaní cítim dobre?"
- "V ktorých oblastiach som mal/a v minulosti skúsenosti?"
- "Ktorými zručnosťami môžem prispieť iným?"

4. Uľahčenie prístupu k informáciám

Rodičia často váhajú konať, pretože nevedia, kde začať. Ako poradca môžete celý proces konkretizovať tým, že im poskytnete informácie o nasledujúcich oblastiach:



Tento vizuál je informatívna infografika, ktorá jednoduchým a prehľadným spôsobom predstavuje základné podporné zdroje, ktoré môžu jednotlivci využiť v procese kariérneho a profesijného rozvoja.

Ikona „kurzy odborného vzdelávania“ v prvej časti predstavuje možnosti vzdelávania, ktoré možno využiť na získanie nových zručností a posilnenie existujúcich kompetencií. Pojem „pracovné portály“ spolu s logom Google poukazuje na jeden z najpraktickejších spôsobov, ako dnes vyhľadávať pracovné ponuky v digitálnom prostredí.

„Štátna podpora“ je znázornená symbolom verejnej budovy; táto časť odkazuje na oficiálne príležitosti dostupné prostredníctvom rôznych stimulov, grantov a programov sociálnej podpory. Napokon, ikony postáv pod názvom „Programy ponúkané samosprávami a

mimovládnyimi organizáciami“ predstavujú vzdelávacie, poradenské a sociálne aktivity poskytované miestnymi samosprávami a neziskovými organizáciami v prospech komunity.

Celkovo vizuál slúži ako sprievodca pre jednotlivcov, ktorí chcú podporiť svoj profesijný rozvoj využívaním širokého spektra dostupných zdrojov.

Postup krok za krokom pre profesionálny rozvoj a kariéru



1. Analýza osobnej situácie

Rodičom sa odporúča, aby sa zhodnotili v nasledujúcich oblastiach:

- Časové možnosti
- Potreby dieťaťa
- Vlastný zdravotný stav
- Podpora rodiny.

2. Zoznam možných pracovných a vzdelávacích oblastí

Napríklad:

- Práca, ktorú možno vykonávať z domu (online asistencia, dizajn, tvorba obsahu).
- Práca v kancelárii na čiastočný úväzok.
- Online vyučovanie alebo poradenstvo.

3. Vyhodnotenie uskutočniteľnosti jednotlivých možností

Pri každej možnosti si možno položiť nasledujúce otázky:

- „Mám na to reálne čas?“
- „Potrebujem pre túto oblasť nejaké vzdelávanie?“
- „Ako by táto práca ovplyvnila náš rodinný režim?“

4. Stanovenie malých, dosiahnuteľných cieľov

Napríklad:

- "Do konca tohto mesiaca preskúmam 2 rôzne kurzy."
- "Do jedného týždňa pripravím návrh životopisu."

5. Sledovanie procesu a jeho úprava podľa potreby

Plány je možné prispôbiť reálnym životným podmienkam. Dôležité nie je proces úplne opustiť, ale vedieť ho podľa potreby flexibilne upraviť.

Otázky, ktoré si možno položiť pri budúcom plánovaní vzdelávania:

Poradenstvo v oblasti zamestnanosti sa často prelína s plánovaním vzdelávania a projektov. Mnohí rodičia môžu chcieť:

- Zlepšiť svoje odborné zručnosti,
- Špecializovať sa v novej oblasti,
- Začať vlastný projekt alebo iniciatívu.

Otázky, ktoré si možno položiť pri plánovaní budúceho vzdelávania:

- "V ktorej oblasti sa chcem zdokonaľiť?"
- "Ktorý typ vzdelávania (online, prezenčné, večerný kurz) mi vyhovuje?"
- "Ako môžem toto vzdelávanie začleniť do svojho života?"

Na čo myslieť pri plánovaní vzdelávania a projektov:

- realistická dĺžka trvania a finančná náročnosť,
- spôsob zabezpečenia starostlivosti o dieťa,
- aké príležitosti môžu vzniknúť po absolvovaní vzdelávania,
- inštitúcie a osoby, ktoré môžu poskytnúť podporu.

Spoločné výzvy a navrhované riešenia

Rovnako ako pri riadení času, aj pri plánovaní zamestnania a vzdelávania sa objavujú bežné ťažkosti:

Nedostatok času

- **Problém:** Pocit "nemám na seba čas" kvôli starostlivosti o deti, domácim prácam, lekánskym návštevám atď.
- **Návrh:** Malé časové bloky, týždenné plánovanie, flexibilné možnosti kurzov.

Zníženie motivácie

- **Problém:** Myšlienky typu: "Nemôžem to urobiť, je príliš neskoro, už som vyčerpaný..."
- **Návrh:** Malé ciele, uznávanie úspechov, vstup do podporných skupín.

Ťažkosti pri hľadaní vhodnej práce alebo odbornej prípravy

- **Problém:** Pociť: "Pre mňa nie je nič vhodné."
- **Návrh:** Vyskúšať rôzne oblasti, brainstorming s poradcom, kontaktovanie inštitúcií.

Problémy so zosúladením práce a rodiny

- **Problém:** Aj keď začnú pracovať, obavy, že "nezvládnu domácnosť, nenaplnia potreby dieťaťa".
- **Návrh:** Rozdelenie zodpovednosti v rodine, využívanie podporných sietí, v prípade potreby prehodnotenie pracovného modelu.

Záver

Plánovanie zamestnania a budúceho vzdelávania je pre rodiny s deťmi so zdravotným postihnutím náročný, ale zároveň transformačný proces. Ako neformálni poradcovia môžete:

- pripomínať rodičom ich silné stránky,
- spoločne hľadať vhodné pracovné a vzdelávacie príležitosti,
- sprevádzať ich pri postupných, malých, ale významných krokoch a podporovať ich motiváciu počas celej cesty,
- posilňovať ich motiváciu priebežne.

Týmto spôsobom preberáte úlohu, ktorá posilňuje nielen prítomnosť, ale aj budúce nádeje rodičov aj detí.

5.4. Organizácia spoločných aktivít

Úvod

Organizovanie spoločných aktivít umožňuje inštitúciám, rodinám, deťom a rôznym skupinám spoločnosti stretávať sa a spolupracovať na spoločných cieľoch. Tieto aktivity sú dôležitými nástrojmi na posilňovanie sociálnych väzieb, zvyšovanie spolupráce a podporu rozvoja rodičov aj detí.

Spoločné aktivity nie sú len o stretnutí; prostredníctvom dobre naplánovaných procesov môžu účastníci zažiť pocit uznania, zdieľať informácie, budovať nové vzťahy a hľadať riešenia existujúcich problémov.

V tejto časti sa budeme venovať:

- definícii a cieľom spoločných aktivít,
- typom aktivít,
- fázam plánovania,
- najčastejším ťažkostiam,
- praktickým návrhom riešení.

Význam a ciele spoločných činností

1. Ciele spoločných činností

- **Posilnenie väzieb medzi komunitami:** Zlepšuje komunikáciu medzi zainteresovanými stranami.
- **Zabezpečenie výmeny informácií:** Spája trojuholník odborník - rodič - učiteľ.
- **Podpora rozvoja dieťaťa:** Podporuje aktívnu účasť rodičov.
- **Vytváranie rovnakých príležitostí:** Podporuje účasť znevýhodnených skupín.
- **Rozvíja zručnosti pri riešení problémov:** Riešenia vznikajú na základe spoločných skúseností.

2. Kto sa zúčastňuje?

- Rodičia
- Deti
- Učitelia
- Vedenie školy
- Sociálni pracovníci/neformálni poradcovia
- Zástupcovia mimovládnych organizácií
- Zamestnanci miestnej samosprávy

3. Prínosy aktivít

- budujú vzťah dôvery,
- pomáhajú účastníkom lepšie si navzájom porozumieť,
- vytvárajú základ pre spoločné projekty,
- zvyšujú motiváciu k účasti.

Typy spoločných aktivít

Spoločné aktivity možno organizovať v rôznych formách. Najbežnejšie typy sú uvedené nižšie:

Vzdelávacie a informačné aktivity

- Semináre
- Workshopy
- Školenia pre rodičov
- Skupinové psychologické poradenstvo
- Školenia o digitálnej bezpečnosti

2. Sociálne a komunitné aktivity

- Dni hier rodiny s deťmi
- Komunitné pikniky
- Školské festivaly

- Kultúrne a umelecké podujatia
- Dobrovoľnícke aktivity

3. Spoločná práca na projektoch

- Projekt na zlepšenie školskej záhrady
- Vytvorenie spoločnej knihy
- Tvorba učebných materiálov do triedy
- Komunitné projekty susedskej solidarity (napr. Knižná schránka)

4. Spoločné digitálne aktivity

- Online stretnutia
- Webové semináre
- Gamifikované online aktivity
- Digitálne rodinné aktivity
- Týždenné úlohy prostredníctvom mobilných aplikácií

Táto rozmanitosť uľahčuje výber aktivít, ktoré vyhovujú potrebám každej inštitúcie a rodiny.

Aj keď sú spoločné aktivity prospešné, počas procesu organizácie sa môžu vyskytnúť rôzne ťažkosti:

1. Konflikty pri plánovaní

Problém: Účastníci nemusia mať spoločný voľný čas kvôli pracovným hodinám, starostlivosti o deti alebo zaneprázdnenému režimu.

Riešenie: Ponúknite flexibilné možnosti plánovania, víkendové aktivity a alternatívy online zapojenia.

2. Nedostatok motivácie

Problém: Rodičia si môžu myslieť: "Nebudem môcť prispieť" alebo "Nemám čas".

Riešenie: Pridel'te malé úlohy, vysvetlite dôležitosť ich príspevku, zviditeľnite úspechy.

3. Nedostatok zdrojov

Problém: Nedostatok priestoru, materiálov alebo finančnej podpory.

Riešenie:

- Spolupráca školy, mimovládnej organizácie a obce,

- Žiadosť o sponzorské príspevky,
- Nízkorozpočtové kreatívne riešenia (recyklované materiály).

4. Problémy s komunikáciou

Problém: Nedorozumenia alebo nedostatok informácií medzi účastníkmi.

Riešenie:

- Jasné a podrobné informácie,
- WhatsApp/Telegram oznamovacie skupiny,
- Otvorené a bezpečné komunikačné kanály.

Otázky a odpovede

1) Aký je hlavný dôvod používania technológií a digitálnych aplikácií v neformálnom poradenstve?

- a) Aby sa poradenstvo viac podobalo formálnej terapii.
- b) Chrániť si čas a predchádzať vyhoreniu.
- c) Poskytnúť poradcovi viac času namiesto riešenia problémov v mene rodiča.

2) Ktoré z nasledujúcich tvrdení predstavuje správne správanie z hľadiska digitálnej etiky a komunikácie?

- a) Nikdy ma nepočúvaš, stále ti to opakujem!
- b) Neboj sa, že zase zabudneš, nejako to zvládnem.
- c) Cítim sa preťažená a potrebujem tvoju pomoc týkajúcu sa mojej dcéry.

3) Aký je najdôležitejší prínos siete spolupráce pre neformálneho poradcu?

- a) "Ty-odkaz" pomáha vyjadriť emócie bez obviňovania.
- b) "Ty-odkaz" sa často vníma ako výčitka alebo obviňovanie.
- c) "Ty-odkaz" vždy vedie k pokojnej dohode.

4) Čo by malo byť prvým krokom pri usmerňovaní rodiča pri plánovaní kariéry alebo odbornej prípravy?

- a) Umožňuje im zvládnuť viacero úloh naraz a úplne zabrániť stresu.
- b) Vhodné riadenie času pomáha vyvážiť osobný život, starostlivosť o deti a poradenstvo.
- c) Čím viac času venujú druhým, tým lepším poradcom sa stávajú.

5) Ktoré z nasledujúcich správaní je správne z hľadiska digitálnej bezpečnosti?

- a) Neformálny poradca sa správa ako profesionálny psychológ a dodržiava rovnaké pravidlá.
- b) Neformálny poradca preberá zodpovednú podpornú úlohu pri práci s rodičmi, ktorí môžu byť zraniteľní, preťažení alebo zažívajú zníženú dôveru.
- c) Neformálny poradca má zákonnú povinnosť prijímať rozhodnutia v mene rodiča s cieľom znížiť jeho záťaž.

Správne odpovede 1) b, 2) c, 3 b, 4) b, 5) b

Použitá literatura

1. J. Wenger, E. (1998). *Communities of Practice: Learning, Meaning, and Identity*. Cambridge: Cambridge University Press.
(*Foundational work for collaboration networks and community-based learning.*)
2. Granovetter, M. (1973). The Strength of Weak Ties. *American Journal of Sociology*, 78(6), 1360–1380.
(*On digital society, network structures, technology, and interaction.*)
3. Castells, M. (2010). *The Rise of the Network Society*. Wiley-Blackwell.
(*On digital society, network structures, technology, and interaction.*)
4. Selwyn, N. (2016). *Education and Technology: Key Issues and Debates*. London: Bloomsbury Publishing.
(*Use of technology in education and digital tools.*)
5. OECD (2021). *Digital Education Outlook 2021: Teaching, Learning and Assessment in the Digital Age*. OECD Publishing.
(*Digital tools, applications, and a reliable international report on technology in education.*)
6. European Commission (2023). *Digital Competence Framework for Citizens (DigComp 2.2)*.
(*Official EU source on digital competences and digital guidance for parents.*)
7. Bandura, A. (1997). *Self-Efficacy: The Exercise of Control*. New York: W.H. Freeman.
(*The concept of self-efficacy in employment and education planning.*)
8. Knowles, M. S. (1984). *The Adult Learner: A Neglected Species*. Houston: Gulf Publishing.
(*Foundations of adult education and learning motivation.*)
9. Super, D. E. (1990). *A Life-Span, Life-Space Approach to Career Development*. *Journal of Vocational Behavior*, 16(3), 282–298.
(*Career development and stages.*)
10. Savickas, M. (2013). Career Construction Theory and Practice. *Career Development and Counseling* (pp. 147–183). Wiley.
(*Foundational theory for providing career guidance to parents.*)

11. International Labour Organization (ILO). (2020). *Guidance on Work and Disability. (International guideline on work-life arrangements for families with disabilities.)*
12. Eurofound (2022). *Flexible Working Arrangements: Trends and Challenges. (Digital safety and family support tools.)*
13. UNICEF (2021). *Digital Safety and Wellbeing for Families. (Vocational training opportunities and adult learning pathways.)*
14. Cedefop (2020). *Vocational Education and Training in Europe 2020. (Vocational training opportunities and adult learning pathways.)*
15. Kalman, Y. (2020). Digital Pedagogy and the Future of Informal Learning. *British Journal of Educational Technology*, 51(4), 1246–1260.
(Online learning, parent communities, and digital interaction.)
16. McMillan, D. & Chavis, D. (1986). Sense of Community: A Definition and Theory. *Journal of Community Psychology*, 14(1), 6–23.
(Community building, social bonding, and joint activities.)
17. Putnam, R. (2000). *Bowling Alone: The Collapse and Revival of American Community*. Simon & Schuster.
(Social capital and the importance of collaboration networks.)
18. Salmon, G. (2013). *E-Tivities: The Key to Active Online Learning*. Routledge.
(Online event design and digital participation.)
19. European Commission (2020). *Youth Employment Support: A Bridge to Jobs. (European employment policies and support systems.)*
20. World Health Organization (WHO). (2012). *Caregiver Skills Training Program. (A scientifically based family support program, specifically related to parent counseling.)*